

Instrukcija digitālo kopiju pasūtīšanai

Pasūtījumu muzeja priekšmetu skenēšanai/digitālai fotografēšanai aizpilda, lai saņemtu priekšmetu digitālās kopijas. To lasītājs aizpilda, kad ir iepazinies ar muzeja priekšmetiem vai izvēlēties attēlus no elektroniskā kataloga. Muzeja priekšmetu digitalizāciju veic muzeja darbinieki. Izņēmuma gadījumos muzejs digitalizāciju var atteikt, ja tā kaitē muzeja priekšmetam vai priekšmeta saglabātības pakāpe nav atbilstoša.

Pasūtījuma veidlapas aizpildīšana

Pasūtījums Nr. _____ muzeja priekšmetu skenēšanai/digitālai fotografēšanai

Terminš _____

① Vārds, uzvārds _____ Iestāde _____

Pasūtījuma mērķis _____

Nr. p.k.	Inventāra numurs (RTMM)	Kolekcija	Topogrāf. apzīmējums	Priekšm. veids	Īss apraksts, pasūtītāja precīzākas norādes	Skenētāja piezīmes
		②			③	④

⑤ Ar savu parakstu apliecinu, ka:

- iegūtās digitālās kopijas un muzeja priekšmetu saturiskā informācija tiks izmantotas tikai pasūtījumā norādītajam mērķim un kopijas netiks pavairotas un / vai nodotas citām juridiskām / fiziskām personām;
- jebkurā digitālo kopiju izmantošanas gadījumā tiks norādīta muzeja priekšmetu glabāšanas vieta un pilna atsauce (muzeja nosaukums, inventāra numurs), kā arī atzīme, ka pārpublicēšana iespējama tikai ar Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja atļauju;
- ja muzeja priekšmeti (autordarbi) ir aizsargāti ar autortiesībām, uzņemos pilnu atbildību par Autortiesību likuma ievērošanu un uzņemos atbildību pret autortiesību īpašnieku, t.sk. autora vārda publicēšanu jebkurā turpmākā izmantošanas un katrā autordarba izmantošanas gadījumā, kā arī uzņemos pasargāt muzeju pret visām autora mantisko tiesību īpašnieku, pārvaldītāju vai mantinieku pretenzijām un prasībām, kas vērstas pret muzeju saistībā ar man izsniegto muzeja priekšmetu (kopiju) izmantošanu;
- izmantojot autordarbu, kura autors nav zināms (t.s. *bāreņdarbs*) vai nav atrodams, apņemos pasargāt muzeju no visām iespējamām autora vai tā likumīgā pārstāvja pretenzijām un prasībām un uzņemos pilnu atbildību.

⑥ Lūdzu, norādiet tehniskos parametrus:

Izšķirtspēja	Faila formāts	Saņemšanas veids
___600 dpi	___jpg	___ e-pasts
___300 dpi	___tiff	
___150 dpi		

Pasūtītāja paraksts, datums	
Skenēts / fotografēts, datums	
Pasūtījums saņemts, datums	

① Lasītājs norāda savu **vārdu, uzvārdu, pārstāvēto iestādi un pasūtījuma mērķi**, t. i., kādam nolūkam muzeja priekšmetu digitālās kopijas tiks izmantotas (piem., publicēšanai grāmatā *Latviešu literatūra*, izstādei *Janis Rozentāls*, referātam konferencē *Pasaules atmiņa*).

② **Inventāra numuru, kolekciju, topogrāfisko apzīmējumu, priekšmeta veidu** norāda, ievērojot tādu pašu principu, kā aizpildot standarta pasūtījumu priekšmetu izsniegšanai no krātuves. Ja aploksnē ir vairāki priekšmeti, tad pasūtījumā norāda datus par to, kuru nepieciešams digitalizēt.

③ Kolonnā **Īss apraksts, pasūtītāja precīzākas norādes** lasītājs īsi sniedz informāciju par konkrēto priekšmetu, kā arī norāda to, kas tieši ir jādigitalizē.

Precizitāte ir svarīga, ja priekšmets jādigitalizē tikai daļēji, piem., tikai grāmatas vāks, konkrētas manuskripta vai vēstules lappuses, viens attēls no albuma vai tikai viens priekšmets no aplokšnes utt. Tāpat norāda, ja papildus nepieciešama fotogrāfijas otra puse, vēstulei pievienotā aplokšne utt. Ja priekšmetam nav skaidras numerācijas, min vajadzīgās lapas saturu vai, saskaņojot ar Lasītavas vadītāju, ievieto balta papīra grāmatzīmi. Ja vienam inventāra numuram ar indeksu atbilst vairāki priekšmeti, pasūtījumā precizē vajadzīgā priekšmeta saturu. Var norādīt, kuru daļu nevajag digitalizēt, ja tā ir saprotamāk.

Piemēram:

- *skenēt visu, tikai vāku, titullapu, 5. lpp., no 4.–9. lpp.;*
- *skenēt 9. lpp. "Kāda kuram dziesma", 3. lapu "...vakar aizbraucām pie..", 5. nodaļu "Jāņi";*
- *No albuma 5. lpp. Nr. 35. Skats no "Romeo un Džuljetas", 10. lpp. Nr. 62. Programma (vāks un atvērums);*
- *skenēt vēstules atvērumu, dokumenta atvērumu ar foto, tikai izrādes dalībnieku sarakstu, tikai parakstu;*
- *skenēt abas puses, arī aplokšni, pievienoto atšifrējumu;*
- *skenēt 123456^{1,3-6}, p54233²*
- *skenēt visu, izņemot 4. lpp., izņemot 123456²*

Telpisko priekšmetu (piemiņas lietu) digitalizācijas pasūtījumā norāda, ja nepieciešami īpaši rakursi, tuvplāni vai kāda priekšmeta detaļa. Ja šādu norāžu nav, priekšmets tiek fotografēts atbilstoši muzeja priekšmetu digitalizācijas principiem, ietverot kopskatu, rakursus no visām priekšmeta pusēm, kā arī izceļot zīmīgākās detaļas.

Piemēram:

- *fotografēt kopskatu, no visām pusēm, no augšas, arī apakšu;*
- *katru daļu atsevišķi, visu komplektu, ar visu rāmi / bez rāmja;*
- *arī uzrakstu, uzlīmi, etiķeti, autogrāfu, firmas zīmes*

④ Kolonnu ***Skenētāja piezīmes*** aizpilda muzeja darbinieki.

⑤ Pēc tabulas aizpildīšanas lasītājs iepazīstas ar muzeja priekšmetu izmantošanas noteikumiem lappuses apakšdaļā vai lapas otrā pusē.

⑥ Lasītājs norāda tehniskos parametrus digitālo kopiju izgatavošanai un parakstās ailē ***Pasūtītāja paraksts, datums***.

Izšķirtspēju norāda, ņemot vērā attēla izmantošanas vajadzības.

Augstāka izšķirtspēja – 600 dpi – parasti nepieciešama izdevējdarbībai vai priekšmetu kopiju, reprodukciju izgatavošanai.

Zemākā – 150 dpi – ir izmantojama zemākas kvalitātes izdrukām, vizuālajiem pielikumiem vai interneta videi.

Galvenā atšķirība starp jpg un tiff ir datņu izmērā. Jpg datnes ir izmērā nelielas, vieglāk izmantojamas un pārsūtāmas e-pastā. Tiff datne ir liela izmēra nesaspiests attēls. Šim formātam parasti priekšroku dod profesionāļi.

Pasūtījuma saņemšanas veids – datnes tiek nosūtītas elektroniski uz norādīto e-pasta adresi. Pasūtījuma izpildītāji izvērtē, vai datu apjoms ir nosūtāms e-pastā. Ja pasūtījums ir liels, lasītājs saņem saiti uz muzeja datu mākonī vai kādu failu serveri, no kura pasūtītos attēlus varēs lejupielādēt.

Samaksa par pakalpojumu

Digitalizācijas pakalpojumus muzejs sniedz saskaņā ar MK apstiprinātu cenrādi. Summu nosaka pasūtījuma mērķis, priekšmeta datējums un izvēlētais attēlu izšķirtspēja. Ar cenrādi ir iespējams iepazīties LNRMM mājaslapā (<https://lnrmm.gov.lv/>) vai uz vietas Lasītavā.

Par digitālajām kopijām iespējams maksāt Lasītavā, norēķinoties ar maksājumu karti.

Pasūtījumu izpilda piecu darba dienu laikā, taču, ja digitālās kopijas ir nepieciešamas ātrāk par norādīto termiņu, atbilstoši cenrādim summai tiek pievienots koeficients 1,5 (summa x 1.5).